

**Eesti
Taimakasvatuse
Instituut**

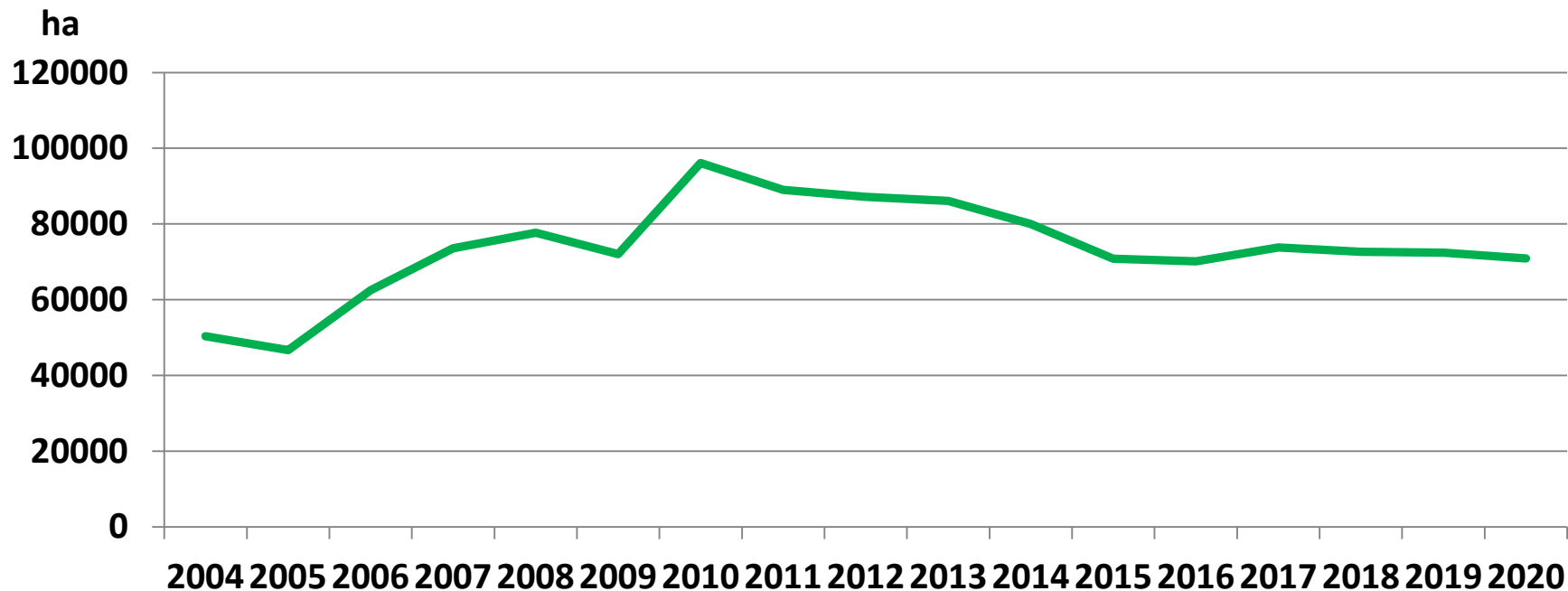
Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

TALIRÜPSI SAAGI KVALITEEDINÄITAJAD ERINEVATE VILJELUSVIISIDE KORRAL

LEA NARITS

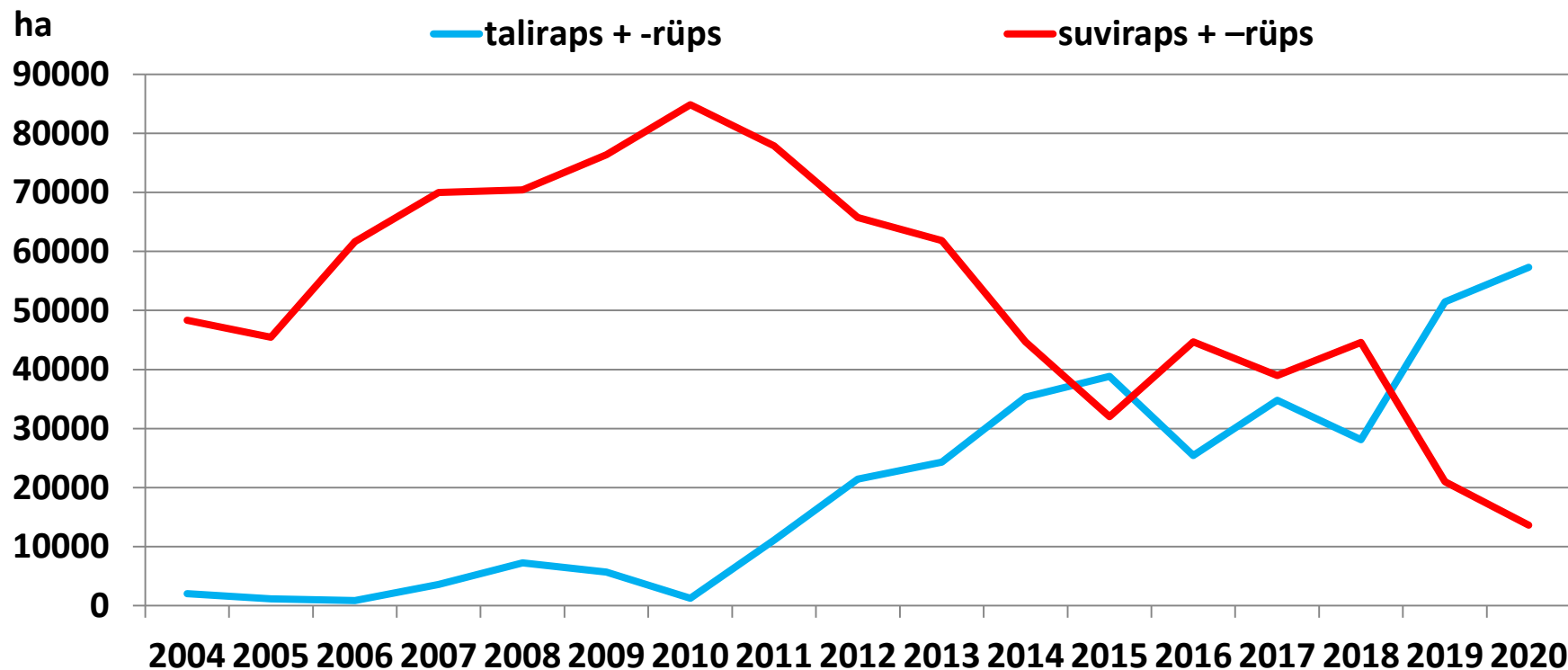
lea.narits@etki.ee

Õlikultuuride kasvupind Eestis 2004-2020 a

Allikas: Statistikaamet

Õlikultuuride kasvupinnad Eestis

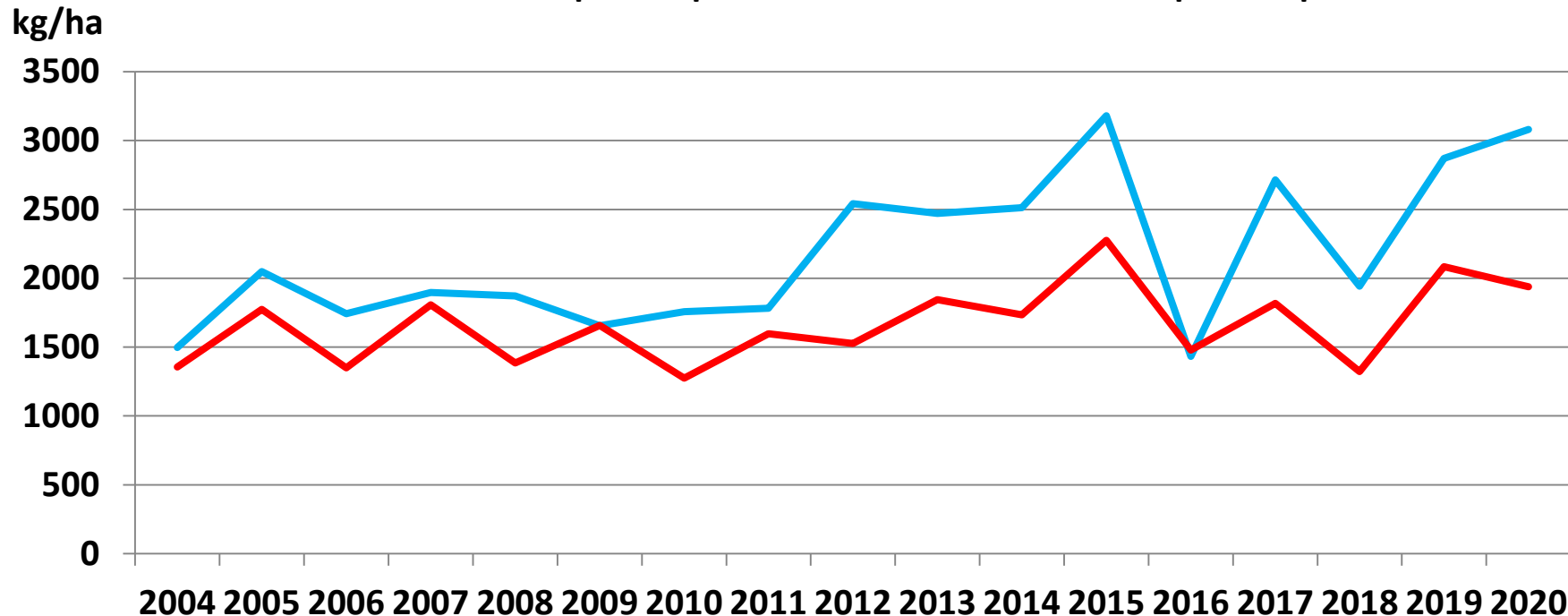

Allikas: Statistikaamet

Õlikultuuride keskmine saagikus Eestis

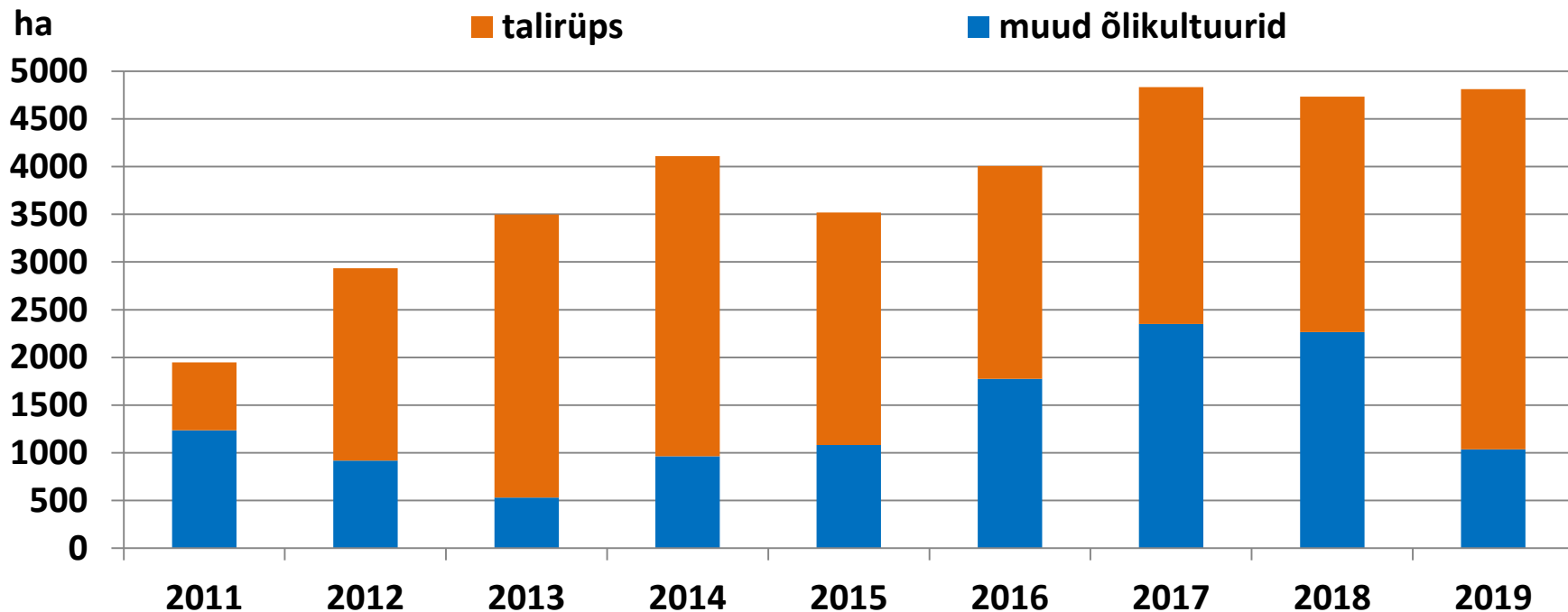
— taliraps + -rüps

— suviraps + -rüps

Allikas: Statistikaamet

Õlikultuuride kasvupinnad Eestis maheviljeluses 2011-2019 a

Allikas: Statistikaamet

Talirüps viljelusvõistlusel

2015. a – 3,6 t/ha

2018. a – mahe 2,1 t/ha

2019. a – 2,5 t/ha

2020. a – mahe 2,4 t/ha

SAAK

**KVALITEET: ÕLISISALDUS
GLÜKOSINOLAATIDE SISALDUS
KLOORFÜLLISISALDUS
PROTEIINISISALDUS
PRAHISUS**

Sordid 'Largo', 'Legato', 'Aita'
Külvisenorm 5 kg/ha
Külviaeg 14 ja 15 august
Koristati 16-18 juuli (2018), 15-17 juuli (2019)

TAVA

- *Eelvili tatar haljasväetiseks**
- *N-21 kg, P-18,5 kg, K-62,3 kg**
- *10 m², 4 kordust**
- *Kevadel 'Lontrel 72 SG' 150 g/ha**
- *Pealtväetisena 60 kg/ha lämmastikku**

MAHE

- *Teise aasta punane ristik**
- *5 m², 3 kordust**

Saak kuivatati, tuulati, sorteeriti, kaaluti 1 g täpsusega

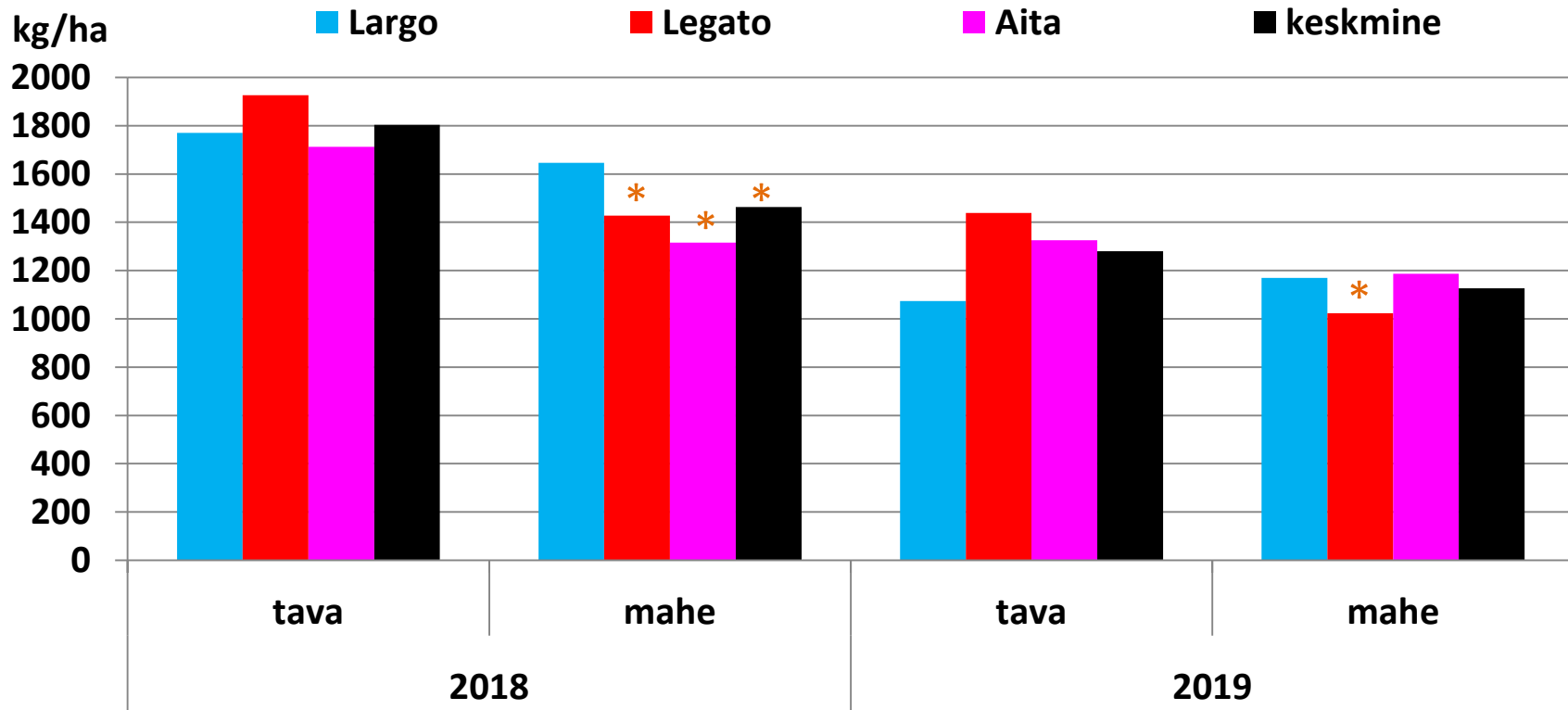
**ETKI laboratooriumis määrati FOSSNIR süsteemis
toorõli-, toorproteiini- ja glükosinolaatide sisaldused**

**Kõik arvandmed teisendati seemnete 7,5%
niiskusesisalduse juurde**

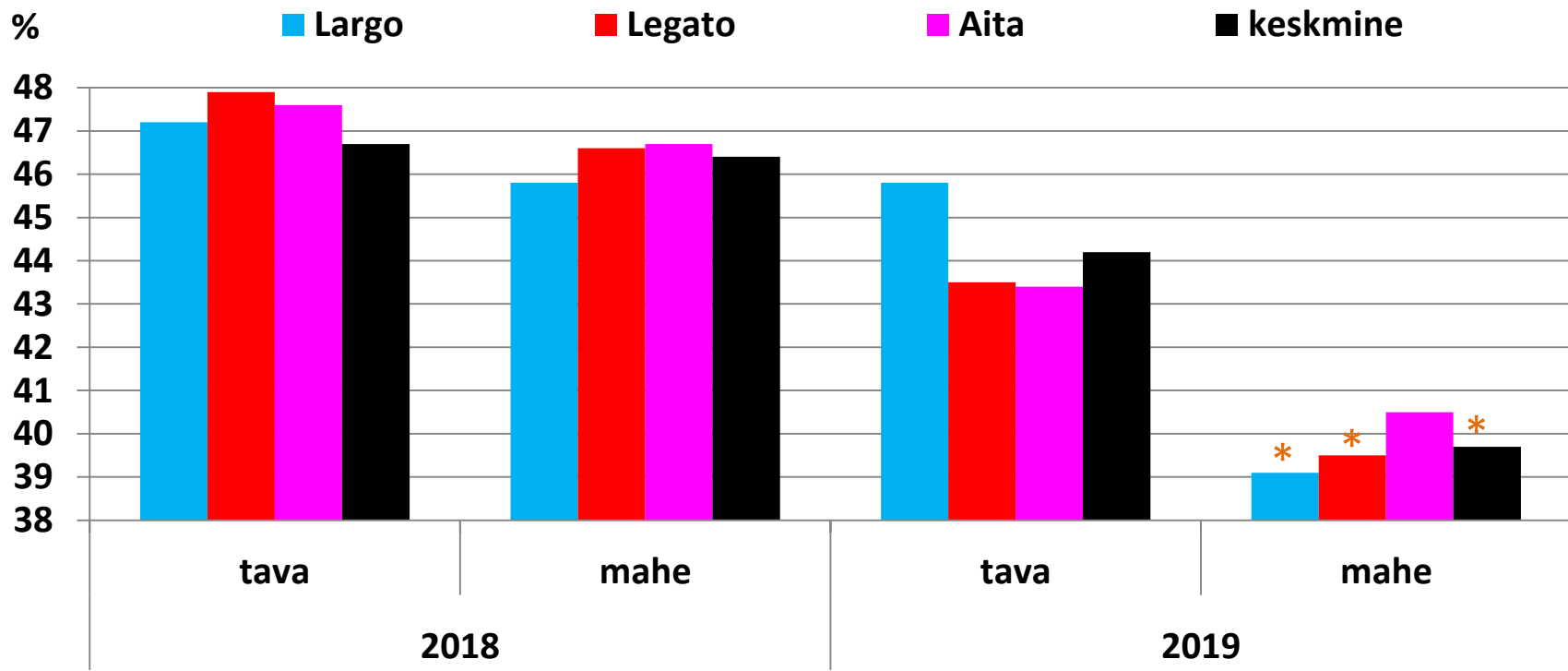
*** – erinevus tava- ja mahe vahel on statistiliselt usutav**

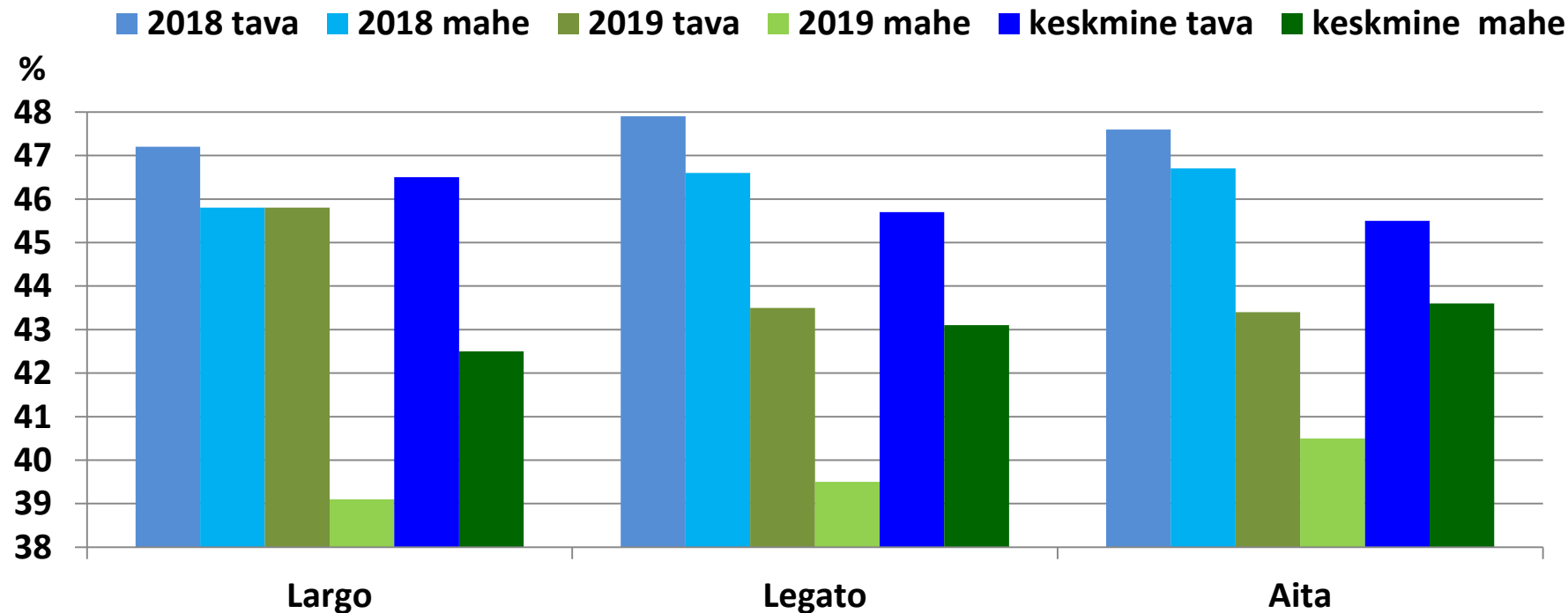
Talirüpside seemnesaagid tava- ja mahekatses

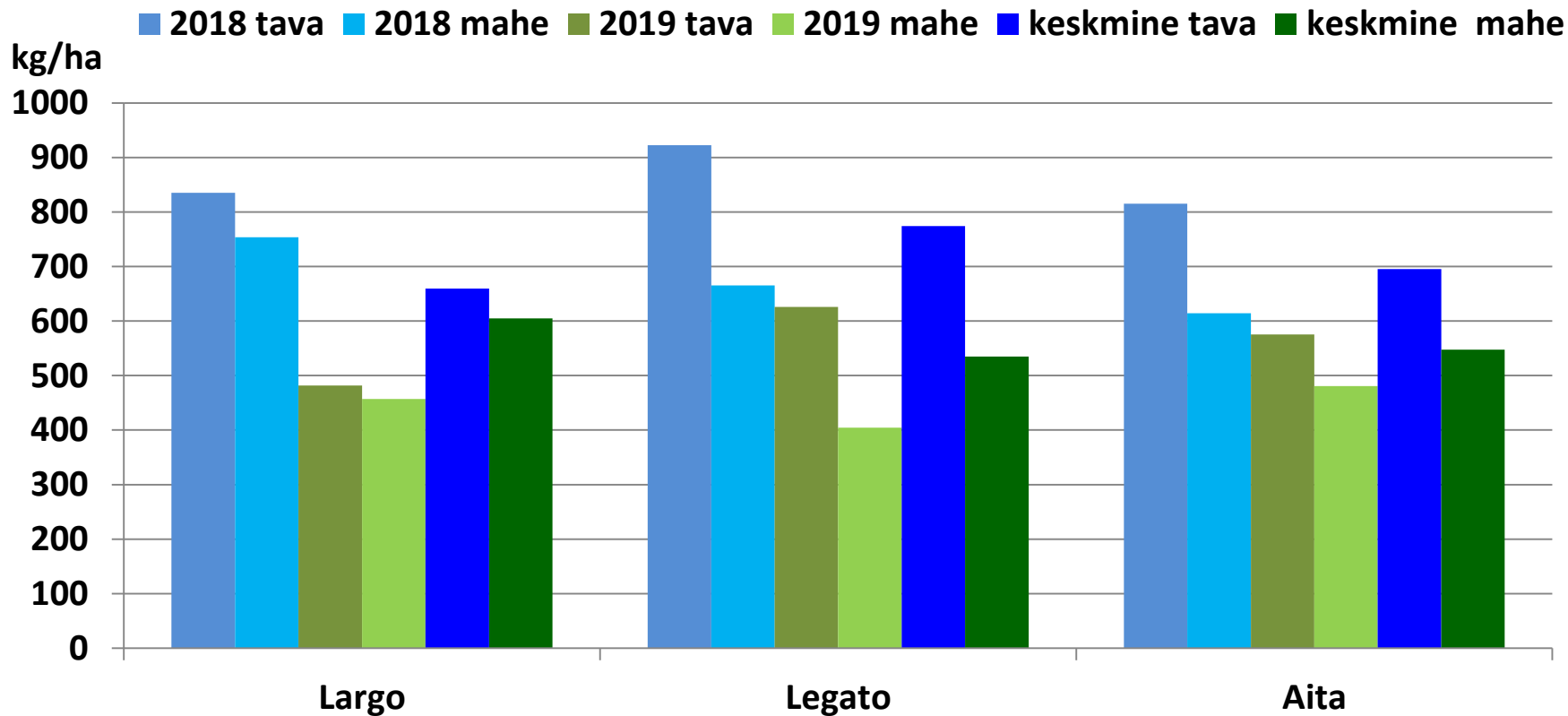
Talirüpside toorõli sisaldused tava- ja mahekatses

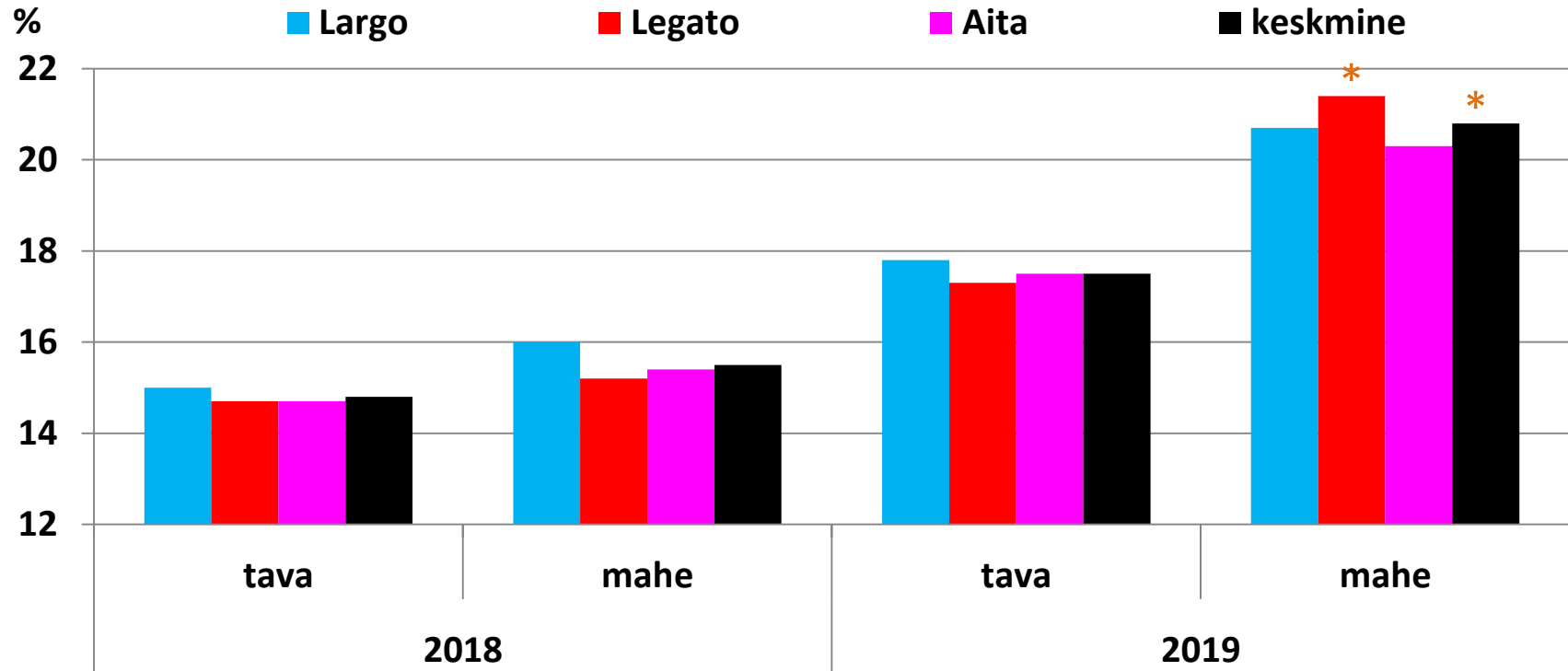
Talirüpside toorõli sisaldused tava- ja mahekatses

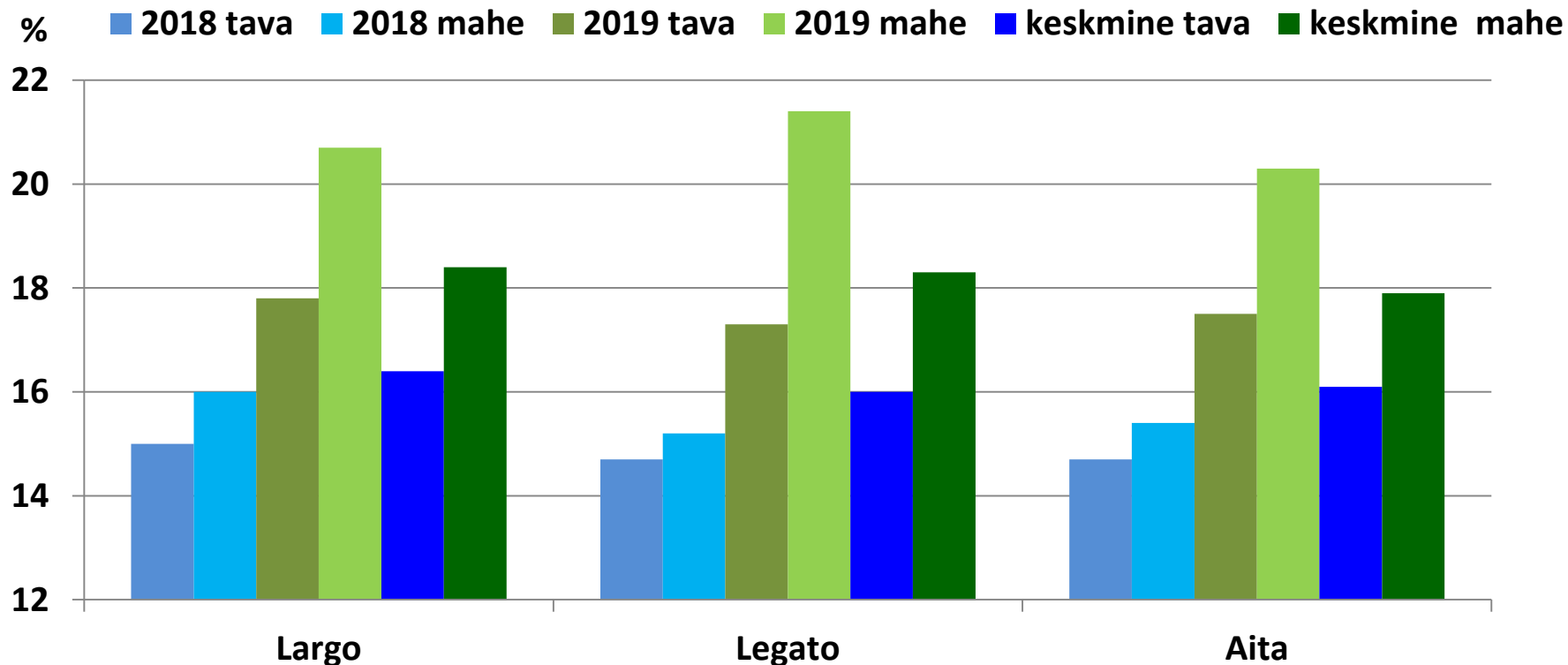
Talirüpside toorõli saagid tava- ja mahekatses

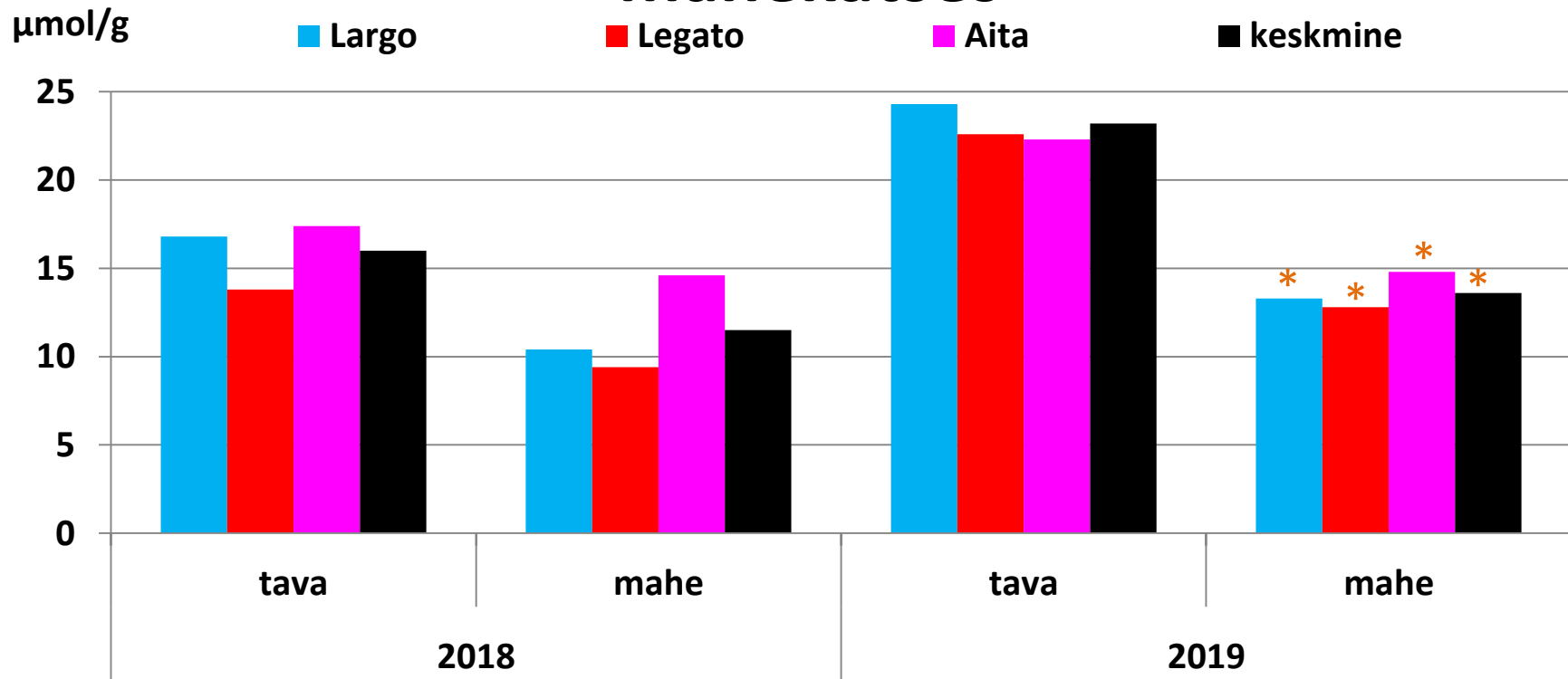
Talirüpside toorproteiini sisaldused tava- ja mahekatses

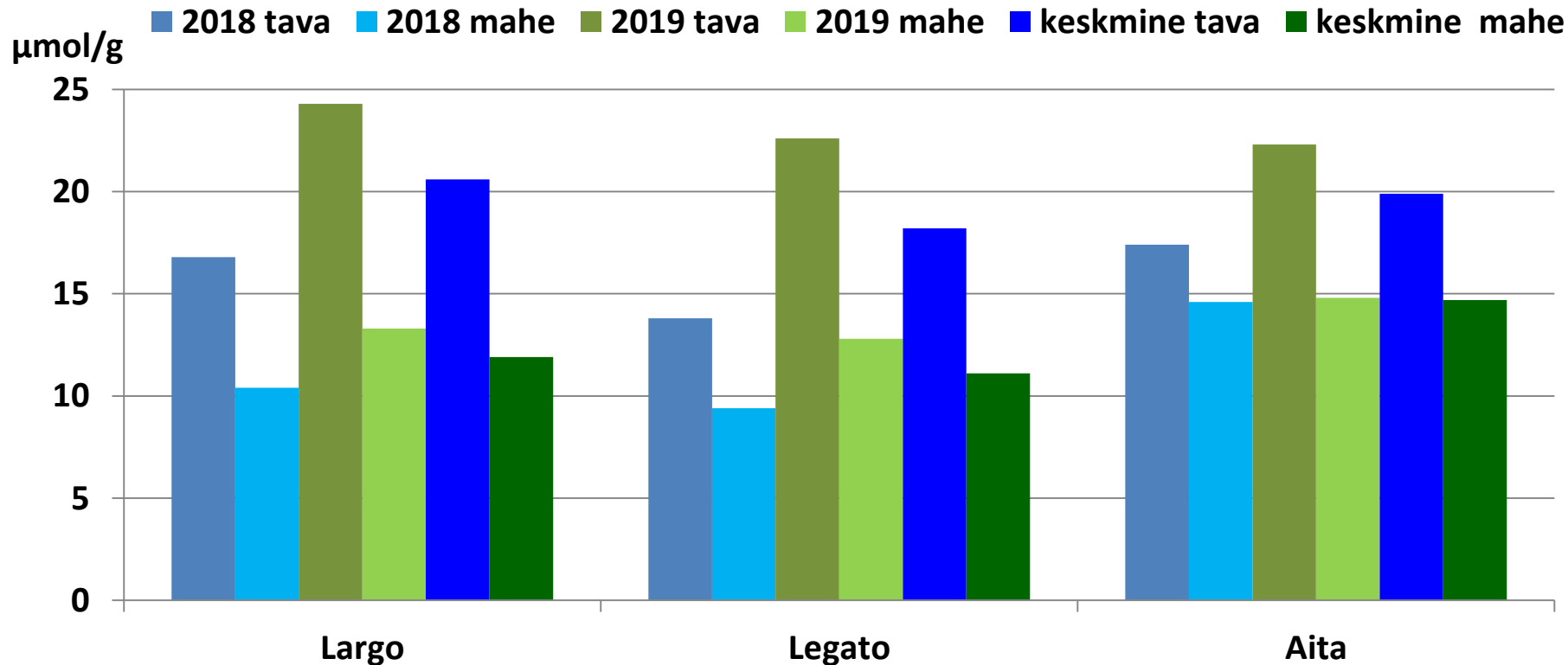
Talirüpside toorproteiini sisaldused tava- ja mahekatses

Talirüpside glükosinolaatide sisaldused tava- ja mahekatses

Talirüpside glükosinolaatide sisaldused tava- ja mahekatses

Kokkuvõte

2018-2019 a talirüpsi tava- ja mahekatsed

- ✓ Seemnesaagid olid tavakatses kõrgemad
 - ✓ Toorõli sisaldused olid heal saagiaastal kõrged nii tava- kui mahekatses
 - ✓ Toorproteiini sisaldused olid mahekatses kõrgemad
 - ✓ Glükosinolaatide sisaldused olid mahekatses madalamad
-

TAVAVILJELUSES

‘Legato’ – kõrgeima seemnesaagiga ning madalaima glükosinolaatide sisaldusega

‘Largo’ – kõrgeim toorõli- ja toorproteiini sisaldus

‘Aita’ – keskmine

MAHEVILJELUSES

‘Legato’ – madalaima glükosinolaatide sisaldusega, kõrge toorproteiini sisaldus

‘Largo’ – kõrgeim saak, kõrge toorproteiini sisaldus

‘Aita’ – kõrgeim toorõlisisaldus

Võib ka nii juhtuda

Talirüps

Taliraps

A vast field of bright yellow mustard flowers in full bloom, stretching towards a distant horizon. The flowers are densely packed, creating a sea of yellow. The green stems and leaves are visible between the flower clusters.

TÄNÄN KUULAJAID!